

Projecte Lingüístic de Centre

Control del document.....	3
1. JUSTIFICACIÓ.....	4
1.1. EL CATALÀ: LLENGUA VEHICULAR I DE COMUNICACIÓ.....	5
2. ANÀLISI DE CONTEXT.....	7
2.1. AVALUACIÓ EXTERNA DE 2n d'ESO.....	7
2.2. AVALUACIÓ EXTERNA DE 4t d'ESO.....	7
2.3. PROVES PAU.....	8
3. ACTUACIONS I ESTRATÈGIES.....	9
3.1. PLA D'IMPULS A LA LECTURA.....	9
3.2. LES LLENGÜES ESTRANGERES A L'INSTITUT JAUME BALMES.....	10
3.2.1. Batxibac.....	10
3.2.2. PASCH.....	11
3.2.3. Projecte GEP.....	12
4. DIFUSIÓ DEL PROJECTE.....	13

Control del document

Aquest document, elaborat per l'Equip directiu i la Coordinació LIC, va ser aprovat pel Consell Escolar.

Data d'elaboració, revisió i/o modificació	Capítols
4/6/2026: Aprovació Consell Escolar	

1. JUSTIFICACIÓ

El PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent.

OBJECTIUS GENERALS del sistema educatiu:

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

D'acord amb l'article 14 de la Llei d'educació, el projecte lingüístic forma part del projecte educatiu del centre. Recull, de manera organitzada, tant els criteris adoptats per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües, com els criteris de comunicació del centre. Es tracta, per tant, d'un instrument que ajuda a desenvolupar de manera coherent i eficaç les activitats d'aprenentatge lingüístic i que posa l'accent en els acords de gestió educativa diària dels centres. **És, doncs, una eina pedagògica i organitzativa flexible, que evoluciona a partir de les estratègies educatives fixades i de l'assoliment dels objectius marcats d'acord amb les especificitats pròpies de cada centre.**

La competència comunicativa i lingüística incideix en el currículum de manera múltiple i diversa ja que és, simultàniament, específica de les llengües que s'aprenen i transversal a tots els aprenentatges, de manera que determina el procés de desenvolupament de la resta de competències: saber pensar, saber aprendre, saber fer, saber conviure i saber ser. És a dir, la competència comunicativa és subjacent a tot el desenvolupament personal i curricular, i a l'adquisició de totes les competències que han d'assolir els alumnes. El Projecte Educatiu del Centre hi dedica, mitjançant el Projecte Lingüístic, una atenció especial.

En el procés actual de transformació del model educatiu, l'educació plurilingüe i intercultural, ocupa un espai rellevant que implica una reflexió i un canvi de concepcions, individuals i col·lectives, sobre l'ensenyament i l'aprenentatge. En el model lingüístic del sistema educatiu a Catalunya es concep l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural. Aquest model situa la llengua al centre de l'aprenentatge: com a instrument fonamental per al desenvolupament personal, acadèmic i professional de tots els alumnes, i com a garantia d'equitat i de cohesió social.

L'educació plurilingüe implica un plantejament global, organitzatiu, metodològic i d'avaluació en tots els cicles i etapes, i afecta la totalitat del professorat del centre. Per tant, la implantació d'aquest model requereix canvis organitzatius i metodològics de caràcter sistèmic amb l'objectiu de millorar la competència comunicativa i lingüística de l'alumnat, però també per desenvolupar les competències clau (bàsiques, del pensament i personals), fomentar el treball cooperatiu i globalitzat, i adquirir estratègies per a l'aprenentatge autònom.

1.1. EL CATALÀ: LLENGUA VEHICULAR I DE COMUNICACIÓ

En coherència amb els objectius generals del sistema educatiu —especialment els referits al domini equivalent de les llengües oficials, a la convivència en una societat multilingüe i a la inclusió de tot l'alumnat—, el centre estableix **la llengua catalana com a llengua vehicular i de comunicació institucional**.

El català és la llengua d'ús habitual en:

- La comunicació oral i escrita del professorat amb l'alumnat, tant en les activitats lectives com en les activitats complementàries i extraescolars.
- La comunicació institucional amb les famílies, incloent-hi circulars, comunicats, correus electrònics, autoritzacions, informes, reunions col·lectives i qualsevol altra documentació informativa.
- El funcionament intern del centre, especialment en les reunions de claustre, equips docents, comissions pedagògiques, tutories i òrgans de coordinació.
- La senyalització, retolació i cartelleria del centre, així com en els avisos i informacions adreçats a la comunitat educativa.
- Les reunions i entrevistes amb les famílies, sens perjudici de l'atenció personalitzada quan sigui necessari. En el cas d'alumnat nouvingut es pot utilitzar el servei de traducció que ofereix l'Ajuntament de Barcelona.
- Les activitats culturals organitzades pel centre (excursions, trobades, xerrades, visites, jornades culturals, etc.).
- Les activitats i els serveis extraescolars realitzats al centre (Espai migdia, activitats esportives i culturals).
- La documentació elaborada internament: correspondència, matrícules, certificats i justificants.

- La documentació administrativa: les actes dels claustres i dels Consells Escolars, les actes d'avaluació i els informes, la comptabilitat, la gestió acadèmica, els projectes, la memòria, els horaris del professorat i alumnat, etc.

L'ús vehicular del català es concep com **un element clau de cohesió social i d'igualtat d'oportunitats**, que garanteix a tot l'alumnat, independentment del seu origen lingüístic, l'accés ple al currículum i a la vida del centre. Alhora, aquest ús vehicular no exclou ni menys té les altres llengües presents a la comunitat educativa, sinó que conviu amb el reconeixement de la diversitat lingüística i amb el foment del plurilingüisme.

En aquest sentit, el centre:

- assegura que el català és la llengua de referència en l'acollida de l'alumnat nouvingut i en els programes de suport lingüístic;
- promou estratègies metodològiques que facilitin l'aprenentatge del català com a llengua d'escolarització, sense renunciar a l'ús pedagògic d'altres llengües quan sigui necessari;
- fomenta actituds positives envers l'ús del català com a llengua comuna de comunicació i convivència.

D'aquesta manera, la garantia del català com a llengua vehicular esdevé l'eix vertebrador que permet assolir els objectius del centre en matèria de competència lingüística, inclusió, equitat i formació d'una ciutadania plurilingüe i intercultural.

2. ANÀLISI DE CONTEXT

A partir de l'anàlisi del context, concretarem els objectius d'aprenentatge de les diferents llengües i les estratègies i accions previstes per assolir-los i planificarem la formació necessària per al desenvolupament professional i la capacitat lingüística de l'equip docent.

Per tal de fer un diagnòstic acurat i ajustat a la realitat i desenvolupar el projecte lingüístic amb coherència al context, prendrem com a punt de partida indicadors objectius a partir dels resultats obtinguts en les proves externes¹: competències bàsiques de 4t d'ESO, PAU i titulacions oficials en llengües estrangeres.

2.1. AVALUACIÓ EXTERNA DE 2n d'ESO

Les proves de 2n d'ESO es comencen a fer el curs 2023-2024 i mostren que els resultats són bons i es situen per sobre de la mitjana de Catalunya i molt similars a centres de la mateixa complexitat. En llengües estrangeres els resultats del centre i també de Catalunya són satisfactoris. En conseqüència, els objectius en l'àmbit lingüístic aniran encaminats a millorar els resultats de les llengües estrangeres.

2.2. AVALUACIÓ EXTERNA DE 4t d'ESO

Pel que fa a les proves de 4t d'ESO, que s'han fet ininterrompudament des del 2012, els resultats són bons i es situen per sobre la mitjana de Catalunya en totes les àrees, també en les lingüístiques. Les oscil·lacions entre les diferents promocions es reflecteixen en totes les àrees.

En llengua catalana, castellana i anglesa, els resultats del centre són clarament superiors als de Catalunya mentre que en llengua francesa i alemanya els resultats coincideixen força. En conseqüència, els objectius en l'àmbit lingüístic aniran encaminats a disminuir els resultats de les franges baixes -ja minoritaris- i augmentar els de la franja alta.

Pel que fa al francès remarcar que, amb la implementació del Batxibac a l'institut, hi ha hagut un augment molt significatiu de l'alumnat que hi opta com a primera llengua i ha calgut una adaptació per tal d'estabilitzar els resultats. Pel que fa a l'alemany, els resultats coincideixen força amb la mitjana de Catalunya ja que són pocs, els centres que l'ofereixen com a primera llengua.

¹ Els estudis comparatius dels resultats de les competències lingüístiques, tant d'ESO com de les PAU no seran publicats però són difosos i tractats pels diferents òrgans de gestió del centre.

2.3. PROVES PAU

Hem pres com a referència els resultats obtinguts en llengua catalana, castellà, anglès, francès, alemany i italià, però també els de literatura catalana i literatura castellana.

Tot i que hi ha oscil·lacions entre les diferents promocions, els resultats són superiors a la mitjana de Catalunya.

Els resultats obtinguts, sobretot en francès s'han de matisar, ja que l'alumnat que fa Batxibac, en aprovar la prova final externa ja té garantit l'accés a la universitat i habitualment no fa les proves d'accés. En les proves externes del Batxibac, tot l'alumnat que hi ha participat les ha superat obtenint la doble titulació.

3. ACTUACIONS I ESTRATÈGIES

Els objectius del projecte queden reflectits en els documents Projecte de Direcció i en les Programacions generals Anual i Memòries respectives.

En termes generals, el desenvolupament i treball de la competència lingüística correspon al primer objectiu del Projecte de Direcció: Millorar els resultats formatius.

3.1. PLA D'IMPULS A LA LECTURA

L'Institut està compromès amb l'impuls a la lectura des del Pla de Govern 2011-2014 quan es creà un Pla Nacional de Lectura. El Departament d'Ensenyament participa en aquest Pla establint com a objectiu estratègic la millora de l'èxit escolar de tots els alumnes i l'Institut Jaume Balmes se'n fa ressò.

En coherència amb els objectius del Pla Nacional del Llibre i la Lectura, el centre implementa actuacions específiques adreçades a l'alumnat de primer a tercer d'ESO. D'una banda, s'estableix *l'Hora de Lectura* setmanal, un espai regular i sistemàtic en què l'alumnat llegeix de manera autònoma i en silenci a l'aula el llibre que ha triat lliurement, fet que afavoreix la motivació lectora, el respecte pels ritmes individuals i la consolidació de l'hàbit lector. Aquesta activitat es complementa amb l'elaboració d'un diari lector i amb propostes de reflexió sobre els textos llegits, que contribueixen a millorar la comprensió lectora, la capacitat d'anàlisi i el pensament crític.

D'altra banda, des de la Biblioteca del centre s'organitza el *Club de Lectura*, que cada trimestre proposa una lectura comuna a l'alumnat, en facilita l'accés i programa sessions de comentari i intercanvi d'idees al voltant de l'obra. Aquesta activitat fomenta la lectura compartida, el diàleg literari i la interpretació dels textos, alhora que reforça la competència comunicativa oral i escrita. A més a més, amb la voluntat d'afavorir que l'alumnat faci seu l'espai de la biblioteca i en consolidi l'ús com a entorn habitual d'estudi, lectura, consulta i préstec de llibres, el centre impulsa accions d'actualització del fons bibliogràfic per adequar-lo als interessos i necessitats de l'alumnat. Mensualment, es garanteix la difusió de les novetats incorporades al fons fent-les visibles de manera destacada als prestatges de la biblioteca, al web i mitjançant l'enviament de comunicacions per correu electrònic a tot l'alumnat i al professorat del centre.

Ambdues actuacions responen als principis del Pla Nacional d'Impuls a la Lectura i contribueixen de manera significativa al desenvolupament de la competència lectora de l'alumnat com a base per a l'aprenentatge, l'èxit educatiu i la formació d'una ciutadania crítica i autònoma.

3.2. LES LLENGÜES ESTRANGERES A L'INSTITUT JAUME BALMES

En la resolució del Consell de ministres de la Unió europea del 31 de març de 1995 es va aprovar que en els països de la Unió Europea s'haurien d'aprendre almenys dues llengües estrangeres comunitàries, diferents de la llengua materna.

L'aprenentatge dels idiomes afavoreix la comunicació i la mobilitat en el món dels estudis, del treball i del comerç. Els idiomes esdevenen, doncs, una eina indispensable per aconseguir: beques a l'estranger (Erasmus), cursos formatius a l'estranger, un bon lloc de treball (hi ha més d'un miler d'empreses estrangeres a Catalunya), treball en el sector turístic, etc.

En el PEC, concretament als capítols: 1.2.2 Trets d'identitat específics i 5.2. Gestió de personal, es fa referència al tractament de llengües estrangeres i a la proposta de places amb perfil lingüístic per tal de desenvolupar-lo amb garanties.

L'Institut Jaume Balmes, a diferència de la majoria de centres, ofereix:

- Oferta de quatre idiomes com a primera o segona llengua estrangera tant a l'ESO i al Batxillerat: anglès, alemany, francès o italià.
- Totes les hores de llengua estrangera amb ràtio reduïda.
- Acompanyament en l'obtenció de titulacions oficials en les diverses llengües estrangeres.
- L'alumnat té l'opció de fer intercanvis a França, Itàlia i Alemanya (en alemany o en anglès).
- La possibilitat de realitzar el Batxibac (doble titulació batxiller - baccalauréat).
- Compromís amb l'ensenyament de l'alemany i foment de l'intercanvi cultural i acadèmic amb Alemanya: PASCH – “Els col·legis: socis per al futur”,
- Impartició de matèries no lingüístiques en llengua estrangera: GEP (Generació Plurilingüe).

3.2.1. Batxibac

El programa Batxibac s'ofereix a l'Institut Jaume Balmes des del curs 2012-2013. Segons l'acord entre el govern espanyol i el govern francès, l'alumnat que cursi el currículum mixt, a més d'obtenir el títol de batxillerat si supera totes les matèries cursades, obtindrà també la titulació de baccalauréat si supera una prova externa que es desenvolupa íntegrament en francès i per tant obtindrà simultàniament la doble titulació de batxillerat (l'espanyola i la francesa).

El Batxibac suposa fer un terç de l'horari lectiu del batxillerat en llengua francesa i dins d'aquest, cursar obligatòriament les matèries Llengua i literatura francesa i Història de França.

Per a l'accés a aquests estudis, els alumnes han d'acreditar un nivell bàsic de francès, equivalent al B1 del Marc Europeu de Referència per a les Llengües (MCER).

Els beneficis per als nostres alumnes són múltiples:

- Un cop acabat els dos anys de Batxibac, l'alumnat tindrà l'equivalent al B2 del Marc Europeu de Referència per a les Llengües (MCER).
- Accés directe a les universitats espanyoles (nota de tall) i a tot l'espai universitari francòfon (França, Québec, Suïssa, Bèlgica) en les mateixes condicions que els estudiants d'aquests països.
- Estudiants que cursen estudis a l'estranger, graus mixtes (grau en dret de la UAB), o que participen en programes de mobilitat universitària tipus Erasmus
- La metodologia argumentativa és un aprenentatge per a tota la vida

3.2.2. PASCH

Des del curs 2023-2024, el nostre institut forma part de la iniciativa PASCH – “Els col·legis: socis per al futur”, una xarxa global d'institucions educatives recolzada pel Ministeri d'Afers Exteriors d'Alemanya i el Goethe-Institut. Ser una escola PASCH significa estar compromesos amb la qualitat de l'ensenyament de l'alemany.

A més, el nostre centre ha estat designat com a Centre Aplicador del Diploma de Llengua Alemanya DSD I (Deutsches Sprachdiplom I), un certificat oficial del Govern alemany i que acredita el nivell B1 de competència en alemany segons el Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües (MCER).

També significa un pas endavant per a que l'alumnat pugui en un futur certificar el DSD 2; la superació d'aquest examen es requerida per ingressar a institucions educatives superiors a Alemanya o per a altres finalitats professionals en les quals es necessita una competència avançada en aquesta llengua.

Els beneficis per als nostres alumnes són múltiples:

- Certificació internacional: El DSD I és un títol reconegut mundialment que obre portes a estudis superiors i oportunitats laborals a Alemanya i altres països de parla alemanya.
- Accés a universitats alemanyes: Obtenir el DSD I és el primer pas per a aquells alumnes que vulguin accedir a estudis a Alemanya. Posteriorment, podran preparar-se per al DSD II, que els permet l'ingrés directe a universitats alemanyes.

- Programes d'intercanvi i beques: Com a part de la xarxa PASCH, els nostres estudiants tenen accés a campaments d'estiu, intercanvis escolars i beques per continuar la seva formació a Alemanya.
- Avantatge competitiu: El domini d'una llengua estrangera com l'alemany millora les oportunitats acadèmiques i laborals dels nostres alumnes, diferenciant-los en un món globalitzat.

3.2.3. Projecte GEP

El curs 2016-17, es va iniciar el projecte GEP (Grup d'Experimentació per al Plurilingüisme) amb la finalitat d'incorporar la llengua estrangera en les diferents àrees. El professorat està format tant en la competència lingüística com en la metodologia AICLE (Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres) i ocupa places amb perfil lingüístic per tal de garantir la continuïtat del projecte.

Fruit de la implementació del GEP, s'han incorporat com a objectius a assolir en el projecte de direcció (2017-21) :

- La creació de places específiques amb perfil lingüístic per tal de garantir la continuïtat del projecte; començant per Ed. Física, Biologia-Geologia, Visual i Plàstica i Física-Química.
- L'elaboració d'unitats didàctiques en anglès, també de manera progressiva per a tot l'alumnat de l'ESO, independentment de l'idioma estranger cursat com a 1a llengua.
- Que tot l'alumnat, acabi l'escolaritat amb el domini d'una 1a i una 2a llengua estrangera, preservant el contacte amb la llengua anglesa per a l'alumnat que opta per a altres llengües estrangeres (francès, alemany i italià).

4. DIFUSIÓ DEL PROJECTE

El projecte lingüístic forma part del Projecte Educatiu de centre i serà públic. Tal i com s'ha esmentat en punts anteriors, la difusió del projecte, així com l'avaluació de l'assoliment dels objectius i el desplegament de les estratègies i actuacions previstes, es fa en paral·lel a la difusió de la Programació general Anual i la memòria.

La valoració del projecte es porta a terme en el marc del Claustre, Consell Escolar i en les diferents òrgans col·legiats del centre (Equips Docents, Departaments...).